

P A Ž Y M A

(pagal archyvinę-baudžiamąją bylą Nr.47273/3)

1962 m. balandžio mėn. 11 d. Valstybės saugumo komiteto prie TSRS M^l karinio dalinio Nr.02480 ypatingasis skyrius iškėlė baudžiamąją bylą pagal pasikėsینimo pagrobti iš Klaipėdos aerouosto lėktuvą JAV-12 faktą, kvalifikuodamas šiuos veiksmus pagal Lietuvos TSR BK 16 ir 62 straipsniuose numatytus nusikaltimo požymius. Paieškos priemonėmis buvo nustatyta, kad minėtą lėktuvą pagrobti ir išduoti Tėvynę kėsinosi -

1. MIKALAUSKAS Albinas, Jono s., gimęs 1942 m. Lietuvos TSR Tauragės m., Klaipėdos miesto gyventojas, Klaipėdos civilinio oro laivyno aerouosto darbininkas;
2. KOJELIS Henrikas, Antano s., gimęs 1942 m. Lietuvos TSR Užvenčio rajono Vekėnelių km., Klaipėdos miesto gyventojas, Klaipėdos civilinio oro laivyno aerouosto radiotechnikas;
3. JASTRAUSKAS Antanas, Antano s., gimęs 1942 m. Lietuvos TSR Skaudvilės mieste, be nuolatinės gyvenamosios vietos ir darbovietės;
4. GIEDRA Romas-Juozapas, Juozapo s., gimęs 1944 metais Lietuvos TSR Palangos mieste, Palangos miesto vidurinės mokyklos mokinys.

MIKALAUSKAS, JASTRAUSKAS ir GIEDRA suimti 1962 m. balandžio mėn. 14 d., o Kojelis tų pačių metų ir mėnesio 19 dieną.

Parengtiniu ir teisminiu tyrimu nustatyta, kad Mikalauskas, turėdamas tikslą išduoti Tėvynę, 1962 m. kovo mėnesį pasiūlė Kojeliui kartu su juo bėgti į užsienį. Kojelis,

145

veikiamas "Amerikos balso" radijo stoties laidų, sutiko su šiuo pasiūlymu. Tuo tikslu jie sudarė pabėgimo planą, kuriame buvo numatyta pagrobti iš Klaipėdos aerodromo lėktuvą ir juo perskristi į Švediją.

Ruošdamiesi įvykdyti šį savo nusikalstamą sumanymą, Mikalauskas ir Kojelis susipažino su lėktuvo AN-2 skraidymo-technikos duomenimis.

Apie savo planą išduoti Tėvynę Mikalauskas ir Kojelis pasakė Jastrauskui, kuris pritarė jam ir sutiko dalyvauti pabėgime. Be to, Jastrauskas pasiūlė rinkti karinio bei antitarybinio šmeižikiško pobūdžio žinias tikslu jas perduoti užsienyje aitinkamiems valdžios organams.

Sužinoję, kad jų pažįstamas Giedra taip pat turi tikslą bėgti į užsienį, įtraukė ir jį į savo nusikalstamų planų vykdymą. Giedra Jastrauskui perdavė pas jį buvusį revolverį "Naganą".

Kuomet 1962 m. balandžio mėn. 10 d. Klaipėdos uoste nusileido lėktuvas JAK-12, minėti asmenys susitarė jį pagrobti ir perskristi į Švediją. Atvykę vidurnaktį į aerouostą, grasindami "Naganu", surišo budinčią meteorologę Gončarovą, mėgino paleisti paminėto lėktuvo motorą, bet tai jiems nepasisekė padaryti. Įsitikinę, kad lėktuvo užvesti negali, Jastrauskas, Giedra ir Mikalauskas pagrobė aerouosto mašiną ir išvažiavo Tarybų Sąjungos-Lenkijos Liaudies Respublikos sienos link, norėdami pereiti sieną. Kojelis iš aerodromo pabėgo.

Tiek parengtinio, tiek teisminio tardymo metu Mikalauskas, Jastrauskas, Kojelis ir Giedra kaltais prisipažino.

1962 m. rugpiūčio mėn. 14 d. Lietuvos TSR Aukščiausiasis teismas MIKALAUSKĄ A.J. ir JASTRAUSKĄ A.A. pagal Lietuvos TSR BK 16 str. ir 62 str. I dalį bei 234 ir 250 straipsnius nuteisė 12 metų laisvės atėmimo PDS kiekvieną; GIEDRĄ R.J.J. 10 metų ir KOJELĮ H.A. pagal 16 ir 62 str. I dalį 10 metų.

1965 m. kovo mėn. 13 dieną Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas malonės tvarka Kojelį H.A. nuo tolimesnio bausmės atlikimo lygtinai atleido. Giedrai R.J.J.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas 1966 m. vasario mėn. 23 dieną malonės tvarka bausmę sumažino iki 5 metų laisvės atėmimo.

Baudžiamoji byla Nr.47273/3 saugoma Valstybės saugumo komiteto prie Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 10 skyriaus archyve.

Pažymą susstatė:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR. TARDYTOJAS

majoras

/V. KAŽYS

1969 m. rugsėjo mėn. 16 d.